



AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 20.10.2006
COM(2006) 601 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK**

**Az EU Afrika-stratégiája: Az EU regionális politikai partnerségi programja a békéért,
biztonságért és fejlődésért Afrika szarva térségében**

{SEC(2006)1307}

AFRIKA SZARVÁNAK TÉRSÉGE



TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés	4
1.1.	Politikai szabályozási keret.....	4
1.2.	Miért stratégiai fontosságú afrika szarva az eu számára.....	5
2.	Regionális dimenzió és dinamika.....	6
2.1.	Regionális összefüggések.....	6
2.2.	Átfogó regionális kérdések	7
3.	Munkaprogram regionális szintű cselekvés érdekében.....	9
3.1.	A hatékony regionális politikai és gazdasági együttműködés és az integráció ösztönzése	9
3.2.	A kulcsfontosságú országos stratégiai jelentőségű politikai kérdések kezelése, amelyeknek regionális kihatásuk van.....	10
3.3.	Átfogó és határokon átnyúló regionális kérdések kezelése afrika szarván	11
4.	Kedvező környezet a sikeres partnerséghez.....	11
4.1.	Javaslatok az eu kapcsolódó intézkedéseire.....	11
4.2.	Javaslatok az afrika szarván található partnerországok kapcsolódó intézkedéseire ..	12
5.	Következtetések	13
6.	Rövidítések jegyzéke	14

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK ÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

Az EU Afrika-stratégiája: Az EU regionális politikai partnerségi programja a békéért, biztonságért és fejlődésért Afrika szarván

1. BEVEZETÉS

1.1. Politikai szabályozási keret

2006. március 20-án az Európai Bizottság az IGAD (Kormányközi Fejlesztési Hatóság) állam- és kormányfőinek 11. csúcstalálkozóján bemutatta az Afrika szarva békéjének, biztonságának és fejlődésének stratégiájáról szóló tervezet első változatát. Ez a közlemény – amely kifejezi a kölcsönös érdeket, valamint a politikai akaratot a regionális stabilitás és szolidaritás iránt – az azóta folytatott magas szintű konzultációk eredménye, amelyeken részt vett az összes IGAD tagország és olyan más érdekelt térségbeli szereplő, mint az Arab Liga és Egyiptom

A közlemény az EU két, jelenleg megvalósítás alatt álló fontos stratégiájára épül: „**Az európai konszenzus a fejlesztésről**”, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a tagállamok kormányainak képviselői 2005. december 20-án¹ fogadtak el a Tanács és a Bizottság ülésén, továbbá az **EU-Afrika Stratégia**, amelyet az Európai Tanács 2005. december 15-16-án fogadott el. Az első stratégia átfogó politikai keretet biztosít, amelynek célja a szegénység csökkentése és a fenntartható fejlődés, elfogadva egy, az államok törekvésével kapcsolatos megelőzésen alapuló megközelítés, a konfliktus-megelőzés és – megoldás támogatása és a béketeremtés révén. A második stratégia alátámasztja az EU Afrika-politikáját rámutatva, hogy *„az olyan témák, mint a béke és biztonság, migráció, összefüggések vagy a katasztrófakezelés elsődlegesen regionális vagy kontinentális válaszokat igényelnek”* és hangsúlyozza *„egy olyan átfogó konfliktus-megelőzési megközelítés szükségességét, amely a biztonság, a fejlesztés és a demokratikus irányítás területén megpróbálja összefogni a politikákat és a cselekvéseket Az EU-nak növekvő mértékben kellene a regionális és országos fejlesztési stratégiákat és eszközöket felhasználnia a konfliktusok strukturális okainak kezelésére.”*

A biztonság és a fejlesztés fontos és egymást kiegészítő témák. Béke és biztonság nélkül nem lehetséges a fejlesztés és a szegénység felszámolása, a fejlesztés, illetve a szegénység felszámolása nélkül pedig nem jöhet létre tartós béke.

Ez a központi gondolat, amely az EU-Afrika Stratégia alapja, különösen vonatkozik Afrika szarva térségére. Afrika szarva egyike a világ konfliktusoktól legfenyegetettebb és a legszegényebb térségeinek. Az elhúzódó határvita Eritrea és Etiópia között, a somáliai válság és a konfliktusok Szudánban és Uganda északi részén milliók megélhetésére vannak hatással, amelyek miatt a térség még távolabbra kerül a Millenniumi Fejlesztési Célok megvalósításától.

¹ HL (HL C 46, 2006.2.24., 1.o.)

E politikai keret alapján az Európai Bizottság javasolja a "Regionális Politikai Partnerséget" Afrika szarvával² az EU-Afrika Stratégia alkalmazásának kísérleteként. A közlemény fő célja, hogy hozzájáruljon a térség bizonytalanságának csökkentéséhez, amely a Millenniumi Fejlesztési Célok elérésének előfeltétele. A közlemény a konfliktus-megelőzés átfogó megközelítést adja Afrika szarva térségében, megfogalmazva rövid és középtávon az instabilitás okait mind országos, mind regionális szinten és erősítve a regionális együttműködést, és vezérfonalként kell szolgálnia az EU térségbeli külső fellépéseéhez, illetve az országos és regionális stratégiai dokumentumok megszövegezéséhez.

1.2. Miért stratégiai fontosságú Afrika szarva az EU számára

Egy virágzó, demokratikus, stabil és biztonságos térség mind az Afrika szarván található országok, mind az EU országainak és népeinek érdekeit szolgálja. Egy ellenőrizetlen, politikailag elhanyagolt, gazdaságilag marginalizált és környezeti károkat szenvedett Afrika szarva potenciálisan alááshatja a térség és az EU stabilitásra és fejlesztésre vonatkozó széleskörű politikai célkitűzéseit és fenyegetést jelenthet az Európai Unió számára.

Az EU a legfontosabb fejlesztési partner Afrika szarva térségében. Az EU az egyike azoknak a szervezeteknek is, amelyek a legtöbb humanitárius segítséget nyújtják. A társadalmi-gazdasági sebezhetőség és egyenlőtlenségek, az emberi jogok és szociális jogok terén tapasztalható hiányosságok, a krónikus bizonytalanság az élelmezés terén, a szűkös természeti kincsekért folytatott versengés, a gyenge kormányzás és a népességnövekedés azok az alapvető jellemzők, amelyeket az EU a stabilitás, valamint a szegénység csökkentése érdekében regionális és nemzetközi partnereivel együtt megpróbál kezelni. Afrika szarvának stabilitása stratégiaileg döntő fontosságú az EU biztonsága szempontjából is. A határokon átnyúló jelenségek, mint az illegális migráció és a tiltott fegyverkereskedelem, kábítószer-csempészet, menekültek mozgása hozzájárulnak az instabilitáshoz és feszültségekhez, amelyek szétterjednek Afrika szarván, annak határán túl és elérhetik még az EU-t is. Afrika szarva fokozott nemzetközi figyelmet kapott a terrorizmus elleni háború során a szomszédos szubrégiókból kiinduló vallási szélsőség és ideológiai hatások miatt. A térségben uralkodó bizonytalanság is hozzájárult a törvénytelenkedéshez, banditizmus és a helyi hadurak kultúrájának kialakulásához. Ennek eredményeként a politikai konfliktus, bűnözés és terrorizmus közötti határok egyre inkább elmosódnak.

Az EU-nak szintén erős gazdasági érdeke fűződik Afrika szarva stabilitásához. Afrika szarva szomszédos a Közel-Kelet stratégiaileg fontos részeivel: a Vörös-tenger vízi útvonalat szegélyezi, amely döntő fontosságú az EU kereskedelme és ellátása szempontjából, különös tekintettel az energiára; szomszédos Szaúd-Arábiával, a világ legnagyobb olajtermelőjével; közrefogja a Nílus medencéjét, amely nagy fontosságú Egyiptom számára (amelynek stabilitása pedig a Földközi-tenger térsége és a Közel-Kelet stabilitásának fontos eleme); és közel található az EU szomszédságpolitikájának partnerországaihoz, mind Észak-Afrikában, mind a Közel-Keleten. Az EU a térség kulcsfontosságú kereskedelmi partnere is és az EU gazdasági érdekei potenciálisan nőhetnek, amennyiben a térség energiaszállításai és gazdasági növekedése továbbra is folytatódik és azt megfelelően irányítják.

² E közlemény meghatározása alapján az összes IGAD tagország beletartozik: Dzsibuti, Etiópia, Eritrea, Kenya, Szomália, Szudán, Uganda

Fontos megjegyezni, hogy más országok, többek között az Amerikai Egyesült Államok, Kína és India már tudatában vannak Afrika szarva stratégiai fontosságának és jelentős összegeket fektetnek be a térségben.

2. REGIONÁLIS DIMENZIÓ ÉS DINAMIKA

2.1. Regionális összefüggések

Afrika szarvának térsége különösen **összetett regionális, politikai és határokon átnyúló dimenzióval** rendelkezik. Ebbe beletartozik a bantu/nílusi, arab, egyiptomi és abesszíniai (etióp) kultúrák keveredése; az elszakadási törekvések, autonómia és területi követelések (sok közülük összefügg az etnikai vagy vallási identitással), a természeti kincsek feletti ellenőrzés és a vitatott határok miatti háborúk nagy száma; a népesség növekedésének regionális hatásai, az éghajlatváltozás és azzal összefüggő, természeti kincseket érintő nyomások; a Nílus vízlelőhelyeiért folytatott versengés miatti súrlódások; a nomád állattenyésztők magas aránya, akik inkább az etnikai-nyelvi kapcsolatok, mint a politikai határok által kötődnek, és akik a leginkább marginalizált csoportok közé tartoznak a térségben; a militarizmus kultúrája és bizonyos, a háborús gazdaságban szerzett érdekek; és a térségbeli határterületek elhanyagoltsága, alulfejlettsége és bizonytalansága. Mindezek a tényezők hozzájárulnak az instabilitáshoz, konfliktushoz, szegénységhez és gyenge kormányzáshoz, és regionális megoldást igényelnek határokon átnyúló és transznacionális összetevőkkel, amelyek kiegészítik a problémákra adott megfelelő országos szintű válaszokat.

Afrika szarva nem különálló konfliktusok sorozatával, hanem a **bizonytalanság regionális rendszerével** néz szembe, amelyben a konfliktusok és politikai válságok egymást táplálják. Afrika szarvának jelenlegi politikai és ideológiai környezete hozzájárul a polarizáció növekedéséhez és az instabilitás elmélyüléséhez Darfurtól Szomália déli részéig terjedően, és negatív hatása van az egész térségre. A regionális szervezetek, mint az Afrikai Unió (AU) és az IGAD kulcsfontosságú szerepet játszanak abban, hogy tartós megoldásokat találjanak azokra a kihívásokra, amelyekkel Afrika szarva szembenéz. Az I.melléklet áttekintést nyújt a meglevő regionális architektúráról.

A térségbeli nagyobb konfliktusok legfontosabb regionális összefüggéseinek áttekintése a II. mellékletben található. A következő következtetések vonhatók le:

- A határok többsége instabil, a határtérségek hajlamosak a különböző fajta konfliktusra és számos vitatott határ létezik;
- Azoknak az országoknak a többsége, amelyeknek közös a határuk, problémás államközi kapcsolatokkal rendelkezik vagy rendelkezett a közelmúltban, amely erőszakhoz vezethet;
- A térségbeli konfliktusok mindegyikében az államok nyilvánvalóan menedéket, háttországot, katonai támogatást és diplomáciai elismerést biztosítanak a szomszédos államokban harcoló csoportoknak.

Ezek a regionális összefüggések többféleképpen nyilvánulnak meg:

- A közelmúlt egyik fontos politikai fejleménye a Szudán, Eritrea és a Szomáliában elterjedőben lévő iszlám bíróságok közötti közeledés volt;

- Az Etiópia és Eritrea közötti feszültség hatásai begyűrűztek nemcsak a közös határ mentén, hanem a két ország belpolitikai életébe és a szomáliai és szudáni konfliktusokba is;
- Etiópiának régebben is összetettek voltak és továbbra is összetettek a kapcsolatai több szomszédjával;
- A meglevő instabilitást Darfurban és Szomália déli részén nemzetközi tényezők táplálják és a szomszédos országok és térségek is érintettek benne.

2.2. Átfogó regionális kérdések

Számos olyan fontos átfogó kérdés van, amely közös az Afrika szarván zajló válságokban.

Kormányzás és biztonság: Döntő fontosságú kérdés az Afrika szarván található instabilitás csökkentésében a bizonytalanság, szegénység és kormányzás közötti egymást kölcsönösen erősítő kapcsolatok kezelése. Ennek a kapcsolatnak a középpontjában azok a közösségek állnak, amelyek marginalizálva érzik magukat a hatalom, gazdagság és a természeti kincsek, szociális intézmények, biztonság és igazságszolgáltatás országos szintű elosztása terén. Ezekben a közösségekben idővel sérelmek fejlődnek ki, amelyek erőszakos felkeléshez vezethetnek. Afrika szarván a konfliktusokat súlyosbíthatják az állami és nem állami szereplők, mint a hadurak és az üzleti élet hatalmas hálózata, amelyek élvezik a háborús gazdaságok előnyeit, beleértve a fegyver-, kábítószer- és embercsempész hálózatokat, amelyeket valamennyire ellenőriznek és akiknek így érdeke a status quo fenntartása, ezzel növelve a közösségek marginalizálását és az etnikai csoportok manipulálását. Ezen felül állandósult az instabilitás és a konfliktus Afrika szarván, valamint az egyetemes jogok megsértésének esetei, egyrészt amiatt, hogy hiányzik a politikai tér a konfliktus békés megoldásához, másrészt az önkényeskedés, militarizmus és a külső hatalmak beavatkozása miatt.

Vallási fundamentalizmus: A vallási fundamentalizmus növekvő fontosságú regionális kérdéssé vált a következők miatt: (i) gyenge állami intézmények Afrika szarván, amelyek a térséget a fundamentalista csoportok célpontjává teszik; (ii) a szegénység és a konfliktusok által táplált sérelmek, amelyek a térséget a vallási szélsőségek és tevékenységek potenciális táptalajává teszik; valamint (iii) a szélsőséges fundamentalista ideológia befolyása a térségre különösen a szomszédos Közel-Kelet bizonyos részeiből.

Migráció, menekültek és a saját hazájukon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek (IDP): Afrika szarva azon térségek egyike, ahol a legmagasabb a világon a migránsok és a menekültek száma. Minden térségbeli ország súlyosan érintett, akár mint a menekültek/migránsok forrása, mint tranzit vagy célállomás vagy mindkettő. A saját hazájukon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek különösen sebezhetők és számszerűen ez a legfontosabb csoport, és úgy is figyelembe kell őket venni, mint a fejlődés és a bizonytalanság közötti egyensúlyi tényezőt. Ez a válság, amelynek nagyon erős regionális politikai és biztonsági dimenziói vannak, mutatja a politikai marginalizációt és a kirekesztést és a regionális instabilitás forrása, amely az államok közötti feszültségeket táplálja. A menekültek mellett ki vannak téve annak, hogy a csempészek és bűnöző/terrorista hálózatok kihasználják őket. A Perzsa (Arab)-öböl országai felé folytatott emberkereskedelem, amely nemcsak a menekülteket érinti, hanem a marginalizált és szegény közösségeket, valamint az a tény, hogy a térség fő bejáratú út vonal Európa felé, jelentős kérdések.

Visszaélés a kézi lőfegyverekkel és könnyű fegyverekkel (SALW - Small Arms and Light Weapons) és azok elterjedése:

A proliferáció és a visszaélés a kézi lőfegyverekkel és a könnyű fegyverekkel súlyos problémát jelent Afrika szarvának térségében. A kézi lőfegyverek és könnyű fegyverek széleskörű elterjedése és áramlása részben az Afrika szarván és a szomszédos térségekben a múltban és a jelenben folyó háborúk következménye (csakúgy, mint a harmadik államok által az ellenzéki/felkelő csoportoknak történő fegyverszállítások) és olyan tényező, amely hozzájárul a hadurak, milíciák, bűnszövetkezetek, a fegyveres bűnözés és az erőszak jelenlétéhez a térségben. Kedvező körülményeket teremt a terrorizmus számára is.

A kézi lőfegyverek és könnyű fegyverek tiltott kereskedelmének jelentős térségközi és globális dimenziói vannak. A fegyverek széleskörű csempészete növekszik Afrika szarva és a Nagy Tavak térsége, Afrika középső és északi része, valamint az Arab-félsziget között. Ennek következtében számos EU tagállam kiemelt figyelmet fordít a léghárító rakéták/hordozható légvédelmi rendszerek (MANPADS) és egyéb magas érzékenységgű fegyverek csempészetére a Vörös-tenger és az Adeni-öböl térségében.

A határterületek biztonsága: A bizonytalanság és a határmenti és periferikus területek alulfejlettsége a térségbeli instabilitás kulcsfontosságú elemei. A határok átjárhatóak és gyakran lehetővé teszik a bizonytalanság, a csempészet/tiltott kereskedelem, erőszak és környezetpusztulás magas fokát.

Az olyan természeti kincsekért folytatott versengés, mint a víz, fa és nem faalapú erdészeti termékek, hal és a termékeny földterület, további negatív hatással van az emberi biztonságra a térségben, különösen akkor, amikor ez együtt jár a lakosság számának növekedésével és a távoli területek marginalizációjával. A sivatagosodás és az éghajlatváltozás hatásai tovább súlyosbítják a természeti kincsekre nehezedő nyomást.

A korlátozott vízkészlethez való hozzáférés és a vízforrások környezetének védelme különösen fontos regionális dimenzióval bírnak, mert a térség fő folyómedencéje, a Nílus határokon átnyúló vízforrás, amelyen tíz ország osztozik, beleértve az Afrika szarván található hét országból ötöt. Egyéb fontos határokon átnyúló folyók, amelyek Etiópiából Szomáliába és Kenyába folynak: a Shabelle, Juba és az Omo. Potenciális regionális feszültségek kapcsolódnak a Nílus vízmegosztásához, különösen Egyiptom és a felső folyó menti államok között.

Az élelmezéssel kapcsolatos bizonytalanság is aggodalomra ad okot, amely főleg a nomád legeltető állattenyésztőket³ és a földművelő/legeltetőket érinti. A természeti kincsek felélése, a víztartalmú mélyedések kiszáradása és a legelőterületek leromlása mind az Afrika szarván található etnikai feszültségek és konfliktusok okai közé tartoznak. Az élelmiszerrel kapcsolatos bizonytalanság az egyik oka, és hatással is van a térségbeli instabilitásra. Az élelmiszerrel kapcsolatos bizonytalanság politikai gyökereinek megragadása azért stratégiai fontosságú, hogy meg lehessen törni az instabilitás ördögi körét, amely éhínségeket generál, amelyek további instabilitáshoz vezetnek.

A legeltetési állattenyésztés: Afrika szarván magas számú helyváltoztatásos (transzhumáló) és határokat átlépő legeltetéssel foglalkozó állattenyésztő él, akiknek gyakran marginalizált és

³ A mezőgazdaság fő szerepet játszik az élelmezésbiztonság terén is, az olyan országokban, mint például Etiópia, és bár főként a nemzeti érdek körébe tartozik, azonban a kereskedelemmel kapcsolatos regionális aspektusa is van, amelyeket nem szabad elhanyagolni.

kirekesztett a közössége. A politika hiányosságai segítik vagy tolerálják az állattenyésztők közötti vagy az állattenyésztők és a lakosság más szegmensei közötti erőszakos konfliktusokat. Az állattenyésztőket bevonták a tiltott kereskedelembe, a felkelésekbe és az egyre nagyobb méreteket öltő erőszakos konfliktusokba.

A legeltető állattenyésztők és az élelmiszertermeléssel is foglalkozó állattenyésztők közötti kapcsolat is kritikus, tekintettel arra, hogy a földterülethez, a vízhez és más a mezőgazdaság számára létfontosságú természeti erőforrásokhoz való hozzáférés a feszültség forrását jelentik.

A térség **demográfiai növekedése** jelentős átfogó kérdés, amely súlyosbítja ezeket a tényezőket (III és IV melléklet). Az IGAD térségének a lakossága ma 195 millió fő, amelyet 2050-re 480 millió főre becsülnek, ami Afrika teljes népességének 25%-át teszi majd ki. Ez a gyorsan növekvő népesség tovább növeli a nyomást a korlátozott természeti kincseken és kihívást jelent a térség fejlődésére és stabilitására.

3. MUNKAPROGRAM REGIONÁLIS SZINTŰ CSELEKVÉS ÉRDEKÉBEN

A munkaprogram érinti a fent körvonalazott kulcsfontosságú regionális kihívásokat, konkrét lépésekre és kezdeményezésekre összpontosít, amelyeket a nagyobb regionális politikai stabilitás érdekében kell meghozni.

3.1. A hatékony regionális politikai és gazdasági együttműködés és az integráció ösztönzése

Az Afrikai Unió és az IGAD, valamint egyéb szubregionális szervezetek kapacitásának és politikai elkötelezettségének növelése, hogy kulcsfontosságú szerepet töltsenek be a regionális stabilizációban, a regionális partnerség kiemelt prioritása. Az EU nagyobb partnerségének az Afrikai Unióval és szubregionális szervezetekkel a következő intézkedéseket kell tartalmaznia:

1. A politikai és funkcionális együttműködés fokozása az IGAD-dal a Közös vízió és végrehajtási terv kidolgozásával, amely az együttműködés három területére összpontosít: (i) béke, biztonság és kormányzás; (ii) legeltetési állattenyésztés és élelmiszerbiztonság, és (iii) intézményi fejlesztés.
2. Az Afrikai Unió aktív részvétele Afrika szarvának ügyeiben és az Afrikai Képességek erősítése⁴, különösen a konfliktus megelőzés, konfliktus mediáció és a katonai békefenntartó és monitoring műveletek telepítésével kapcsolatos képességek kiépítése. A Kelet-Afrikai Tartalék Katonai Dandár (EASBRIG) felállítása az Afrikai Tartalék Haderő részeként pozitív fejlemény a katonai békefenntartó és a monitoring műveletek telepítését illető képességek kiépítése terén, és az EU megfontolhatná a kezdeményezést, csakúgy mint az Afrikai Unió Béke és Biztonsági Tanács Titkárság képességei kiépítésének támogatását.
3. A regionális integráció ösztönzése Afrika szarván, többek között a Gazdasági Partnerségi Megállapodás (EPA) tárgyalásain keresztül. A COMESA és a Kelet-Afrikai Közösség (EAC) a regionális integráció kulcsfontosságú közvetítői és

⁴ Összhangban az EU Koncepciójával az Afrikai Képességek erősítése a konfliktusok megelőzésre, igazgatásra és megoldásra (2006 július)

bizonyosan részt kellene venniük bármely, a térség békéjét építő hosszú távú stratégiában. Az EK regionális és pán-afrikai programjaiban különös hangsúlyt fektetnek az infrastruktúrára és kommunikációra, mint a regionális integráció stratégiai közvetítői, összhangban az Afrika Stratégiával.

Az EU-Afrika Infrastruktúra Partnerséggel összefüggésben az EU fejleszteni fogja az infrastruktúrát és a kapcsolódó szolgáltatásokat, csakúgy mint az Afrika szarva és Afrika térségei közötti összeköttetéseket.

4. 2005. decemberében az Európai Tanács megállapodott, hogy támogatja azokat az afrikai törekvéseket, amelyek célja a kormányzás monitoringja és javítása, és segít a Kormányzás Kezdeményezés kifejlesztésében, hogy támogassa az Afrikai Szakértői Értékelési Mechanizmus (APRM-African Peer Review Mechanism) által elindított országos reformokat. Afrika szarvának több országa (Etiópia, Szudán, Kenya és Uganda) csatlakozott az APRM-hez és támogatja, hogy a reformokat az EU Kormányzás Kezdeményezésén keresztül hajtsák végre.

3.2. A kulcsfontosságú országos stratégiai jelentőségű politikai kérdések kezelése, amelyeknek regionális hatásuk van

A munkaprogram e része előtérbe helyezi a főbb stratégiai országos politikai kérdéseket, amelyeknek potenciálisan a legsúlyosabb regionális hatásai lehetnek. Számos válogatott kérdést és regionális prioritást határoztak meg alább és az EU Afrika szarvával folytatott párbeszéd tárgyának tekinthetők.

1. Szudánban a békefolyamat(ok) térségbeli támogatóit és ellenzőit és érdekeiket azonosítani kellene, valamint be kellene vonni a párbeszédbe és együttműködésbe. Különös figyelmet kell fordítani a Darfur-válság regionális hatásaira.
2. A csoportok határokon átnyúló állami támogatását be kell venni az EU és az Afrika szarván található országok politikai/diplomáciai napirendjébe.
3. Olyan kezdeményezések kellenének, amelyek azt célozzák, hogy megoldást találjanak a határdemarkációs kérdésekre, különösen az etiópiai/eritreai határra vonatkozóan, amelynek szélesebb hatása van a térségre. Az Eritrea és Etiópia közötti kapcsolatok normalizálása döntő fontosságú Afrika szarva békéje és stabilitása szempontjából.
4. A Kenyát és Dzsibutit érintő politikai megközelítést ki kellene bővíteni és felül kellene vizsgálni, figyelembe véve a térség stabilitásában betöltött szerepüket.
5. A térségbeli stabilitás érdekében az "elszigetelést" nem lehet opciónak tekinteni Szomália esetében; ehelyett, az instabilitás alapvető okait kell kezelni Szomáliában. Figyelembe kell venni Szomália szomszédainak aggodalmait és ezeknek az országoknak pozitív és stabilizáló szerepet kell játszaniuk a szomáliai békefolyamatban. Szomália lehorgonyozása a regionális partnerség mellett, a partnerség hatékony végrehajtásának "próbatesztje" lesz. (lásd V melléklet)
6. Az Uganda északi részében zajló békefolyamat során figyelembe kell venni a konfliktus regionális dimenzióit, különösen Szudán déli részére vonatkozóan.

3.3. Átfogó és határokon átnyúló regionális kérdések kezelése Afrika szarván

Számos fontos átfogó és határokon átnyúló kérdés van, amelyeket szisztematikusan kell kezelni. A közlemény a térségben kifejtett EU akciót javasol a három egymással összefüggésben levő pillérben, és a VI mellékletben körvonalazza a politikai válaszokat a következő célkitűzések elérése érdekében:

1. A kormányzás és a biztonság javítása és nagyobb elkötelezettség a politikai iszlám mellett, valamint párbeszéd a társadalmak/kultúrák között.
2. Intenzívebb fejlesztés, kereskedelem, biztonsági és politikai részvétel különösen a "határtérségekben", valamint a migráció és a menekültkérdés kezelése, a tiltott kereskedelem és a kézi lőfegyverek és könnyű fegyverek proliferációjának megelőzése.
3. Jobb politikák és programok a természeti kincsekért folytatott versengés kezelésére, beleértve a regionális élelmezésbiztonsági stratégiák kifejlesztését és a legeltetéssel kapcsolatos konfliktusok csökkentését, a megerősített kormányzást és az édesvíz lelőhelyek kooperatív igazgatását.

4. KEDVEZŐ KÖRNYEZET A SIKERES PARTNERSÉGHEZ

Az ebben a közleményben leírt intézkedések sikeres végrehajtása együttes és koordinált cselekvést igényel az EU és az IGAD tagállamok részéről, csakúgy mint rugalmasságot, gyors válaszokat az állandóan változó helyzetekre és a rendelkezésre álló eszközök újító jellegű használatát, amelyekkel előidézhetőek a politikai változások. Ezen felül ez a regionális politikai partnerség dinamikusan fejlődni fog a közös politikák és programok rendszeres felülvizsgálatával és fejlesztésével. Ez lényeges igényeket támaszt majd az EU/IGAD koordinációval, politikafejlesztéssel és programvégrehajtással kapcsolatos képességeivel szemben és **ezért a következő kapcsolódó intézkedések javasoltak.**

4.1. Javaslatok az EU kapcsolódó intézkedéseire

- Az EU tagállamok és az EU intézmények közötti információ-megosztás és konzultáció elősegítése az Afrika szarvával kapcsolatos közös vélemény és megközelítés kialakítása érdekében.
- A meglevő EU eszközök fenntartása és hatékony felhasználása a jobb koordináció és párbeszéd támogatására, beleértve a Trojka misszióit, a vegyes Tanács/Bizottság missziókat és az EU különleges képviselőit. Az EU különösen támogathatná a Nemzetközi Partner Fórumot (IPF), mint az IGAD-dal folytatott párbeszéd fórumát.
- A Cotonou Partnerségi Megállapodás 8. cikkének teljes felhasználása a kulcsfontosságú szereplőkkel való párbeszéd megkönnyítésére és előmozdítására (nemzeti kormányok, regionális szervezetek). Az EU biztosíthatná, hogy a 8.cikkben előírányzott politikai párbeszéd fektessen nagy hangsúlyt a regionális kérdésekre, különösen az egyes államok regionális kihatású cselekedeteire.
- A konfliktus-megelőzés, -kezelés és -megoldás kis- és középszintjének támogatása, beleértve a nem állami szereplős struktúrákat.

- Ebbe beletartoznak Afrika szarvára vonatkozó kérdésekkel kapcsolatos megbeszélések a szélesebb értelemben vett afrikai és arab térség kulcsfontosságú szereplőivel, különös tekintettel Egyiptomra, az Öböl-államokra, az Arab Liga tagállamaira és Közép- valamint Kelet-Afrika országaira. Ezen felül strukturált párbeszédre lenne szükség az ENSZ-szel és illetékes ügynökségeivel
- Erősíteni kell a párbeszédet és koordinációt Afrika szarváról az Amerikai Egyesült Államokkal, Norvégiával, Kanadával, Oroszországgal és Kínával. Ezen felül strukturált párbeszédre lenne szükség az ENSZ-szel és vonatkozó ügynökségeivel.
- Erősíteni az "személyi biztonsággal" kapcsolatos kérdéseket, beleértve az emberi és szociális jogokat, a nemekkel és a demográfiával kapcsolatos kérdéseket és a környezetvédelem (víz, part menti övezetek és erdők fenntartható igazgatása, sivatagosodás és alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz) figyelembe vételét a fejlesztési programokban és elősegíteni e kérdések integrációját a partnerek Afrika szarva térségével kapcsolatos stratégiáiban.
- Az EU összes stratégiájának, politikájának és programjának összeillesztése és Afrika szarvának országaival kapcsolatban, annak biztosítására, hogy azok megfelelően számításba veszik a kulcsfontosságú regionális és átfogó kérdéseket, és hatékonyan hozzájárulnak az EU térségre vonatkozó regionális politikai partnerségéhez. Az Afrika szarva országainak készült Országos Stratégiai Dokumentumaiban az EU-nak különös hangsúlyt kellene fektetnie az erőszakos konfliktusok gyökereinek regionális kontextusaira és elemzésére csakúgy mint értékelésére.
- Amikor új együttműködési stratégiákat alakít ki Afrika szarvával és az IGAD-dal, a Bizottság összekapcsolja a 10. EDF (2008-2013) országokról szóló és regionális stratégiáját az Afrika szarva számára készült regionális politikai partnerség támogatására. Ahol csak megvalósítható, ezt kiegészíti majd az EU tagállamok támogatása. Kormányzás, természeti erőforrások és élelmezésbiztonság, oktatás és regionális integráció, amely az infrastruktúrára összpontosít kellene hogy az együttműködés fő területei legyenek, amelyek alátámasztják az országokról szóló és regionális stratégiákat.

4.2. Javaslatok az Afrika szarván található partnerországok kapcsolódó intézkedéseire

- Vita és a regionális stratégia elősegítése a tagállamok, IGAD Titkárság, egyéb politikai szervek és regionális szereplők, valamint civil társadalmi szervezetek között, abból a célból, hogy elérjék az összes érdekelt fél véleményének összehangolását és csatlakozását.
- A regionális partnereknek és szervezeteknek nyitottnak kellene lenniük minden szinten a szisztematikus párbeszédre a kulcsfontosságú regionális kihívásokról, pl. kormányzás, konfliktus, élelmezésbiztonság, csempészet és forrásmegosztás, biztonság és vallási fundamentalizmus, valamint elkötelezettnek kellene lenniük a változás tényezőinek azonosításában.
- Elősegíteni az információ-megosztást és a regionális szervezetek, az Afrika szarva partnerek, a szomszédos országok és a kulcsfontosságú regionális szereplők saját szerepének tisztázását tekintettel egy mindenki által osztott vélemény kialakítása érdekében.

- Afrika szarva országainak és a regionális szervezeteknek megfelelő forrást kellene fordítaniuk a párbeszéd és a munkaprogram számára és működővé tenni az EU-val folytatott megerősített párbeszédet.
- Afrika szarva partnereinek érinteni kellene a konfliktus forrásait és elősegíteni a szektorközi együttműködést, mint pl. a konfliktusok közötti kapcsolatok, természeti erőforrások megosztása, legeltetési állattenyésztés és élelmezésbiztonság.
- Végrehajtani a vonatkozó intézményi reformokat és konkretizálni a tagállamok elkötelezettségeit, lehetővé téve az IGAD titkárságnak, hogy megfelelően működjön.
- Az IGAD-stratégia felülvizsgálata, napra kész állapotba hozása és az IGAD szektorális stratégiájának kiegészítése a béke és a biztonság kérdésével.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

A közlemény végrehajtja az Afrika Stratégiát az EU Afrika szarvára vonatkozó regionális politikai partnerségének bevezetésével, amely az Afrika szarva térség kulcsfontosságú regionális változásainak és problémáinak elemzésén alapul. A partnerség célja, hogy elősegítse a békét, stabilitást és a fejlődést a térségben. Politikai keretet biztosít a konkrét regionális kezdeményezéseknek és programoknak és a strukturált és nyitott párbeszédnek a partnerek között minden szinten. A partnerség végrehajtása 2007-ben kezdődik és két év után közösen fogják felülvizsgálni, hogy felmérjék a munkaprogramban elért haladást és biztosítsák a naprakész állapotba hozását, valamint a térségben uralkodó körülményekhez igazítását.

6. RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ALIVE:	Africa Livestock - Afrikai Állatállomány
AMCOW:	African Ministerial Conference on Water - Afrikai miniszteri konferencia a vízről
AMESD:	African Monitoring for the Environment and Sustainable Development - Afrikai monitoring a környezetért és a fenntartható fejlődésért
APF:	African Peace Facility - Afrikai Békeprogram
AU:	African Union -Afrikai Unió
CEWARN:	Conflict Early Warning and Response Mechanism – Konfliktus korai előrejelző és reagáló mechanizmusa
COMESA:	Common Market of Eastern and Southern Africa – Afrika keleti és déli részének közös piaca
CPA:	Comprehensive Peace Agreement - Átfogó békemegállapodás
CSO:	Civil Society Forum - Civil Társadalom Fórum
DDR:	Disarmament Demobilisation Reintegration – Leszerelés, demobilizáció és reintegráció
EAC:	East Africa Community - Kelet-Afrika Közösség
EASBRIG:	Eastern Africa Standby Brigade - Kelet-Afrikai Tartalék Dandár
EC:	European Commission - Európai Bizottság
EPA:	Economic Partnership Agreement (EPA) - Gazdasági partnerségi megállapodás
EPLF:	Eritrean People's Liberation Front - Eritreai Népi Felszabadítási Front
EU:	European Union - Európai Unió
FRUD:	Front pour la Restauration de l'Unité et de la Démocratie (Djibouti) – Front az egység és a demokrácia helyreállításáért (Dzsibuti)
ICG:	International Contact Group (ICG) on Somalia – Nemzetközi Kontaktszövetség Szomália kérdésében
IDP:	Internally Displaced Persons - saját hazájukon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek
IGAD:	Intergovernmental Authority on Development - Kormányközi Fejlesztési Hatóság
IPF:	IGAD Partners Forum – IGAD Partnerek Fóruma
LRA:	Lord's Resistance Army - Az Úr Ellenállási Hadserege
MANPADS:	Man Portable Air Defence System - Hordozható légvédelmi rendszerek
MDGS:	Millennium Development Goals - Millénniumi fejlesztési célok
NBI:	Nile Basin Initiative – Nílus-Medence Kezdeményezés
NDA:	National Democratic Alliance (Sudan) – Nemzeti Demokratikus Szövetség (Szudán)
NEPAD:	New Partnership for Africa's Development – Új partnerség Afrika fejlődéséért
NGO:	Non-governmental organisation - Nem kormányzati szervezetek
OECD DAC:	Organisation for Economic Cooperation and Development / Development Assistance Committee – Gazdasági Fejlesztési és Együttműködési Szervezet/Fejlesztést Támogató Bizottsága
OLF:	Oromo Liberation Front – Oromo Felszabadítási Front
ONLF:	Ogaden National Liberation Front - Ogaden Nemzeti Felszabadítási Front
RECSA:	Regional Centre for Small Arms and Light Weapons – kézfegyverek és könnyűfegyverek regionális központja
REFORM:	Regional Food Security and Risk Management Programme – Regionális

	Élelmezésbiztonsági és Kockázatkezelési Program
RPF:	Regional Political Framework – Regionális Politikai Keret
SALW	Small Arms and Light Weapons - Kézifegyverek és könnyűfegyverek
SPLA:	Sudan People's Liberation Army – Szudáni Népi Felszabadítási Hadsereg
SRRC:	Somali Reconciliation and Restoration Council – Szomáli megbékélési és újjáépítési tanács
SSR:	Security Sector Reform—Biztonsági szektor reformja
TFG:	Transitional Federal Government – Átmeneti szövetségi kormány
TFIs:	Transitional Federal Institutions – Átmeneti szövetségi intézmények
TPLF:	Tigre Tartomány (Etiópia) Népi Felszabadítási Frontja